



# ***Územný plán obce NIŽNÁ VOĽA***

*Návrh*

**LAKATA s.r.o., Dlhý rad 2, 085 01 Bardejov**  
*Máj 2012*

<i>Názov dokumentácie:</i>	<b>Územný plán obce NIŽNÁ VOĽA (ÚPN-O)</b> (okres Bardejov) Návrh
<i>Obstarávateľ:</i>	Obec NIŽNÁ VOĽA Obecný úrad Nižná Voľa 30 086 21 Lukavica
<i>Spracovateľ:</i>	LAKATA s.r.o. Dlhý rad 2, 085 01 Bardejov
<i>Dátum vypracovania:</i>	Máj 2012
<i>Riešitelia:</i>	<b>Ing. arch. Miroslav LAKATA</b>
<i>Vodovod, kanalizácia</i>	Ing. Marián PEKAROVIČ
<i>Energetika</i>	Ing. Peter ŽARNOVSKÝ
<i>Plyn</i>	Ing. Alžbeta Volaříková
<i>Doprava</i>	Ing. Ladislav BAČENKO
<i>Grafické spracovanie</i>	Ing. Daniel KAROL
<i>Zodpovedný projektant:</i>	<b>Ing. arch. Miroslav LAKATA</b> číslo osvedčenia 1797 AA

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácii obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je **Ing. Jozef Kuchta, PhD.** s registračným číslom preukazu 306 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 03.05.2012.

## SÚHRNNÝ OBSAH DOKUMENTÁCIE :

### A. Textová časť

### B. Výkresová časť

- |   |            |
|---|------------|
| 1. širšie územné vzťahy a väzby   | m 1:50 000 |
| 2. komplexný urbanistický návrh   | m 1:10 000 |
| 3. urbanistický návrh zastavaného územia                                  | m 1: 2 000 |
| 4. návrh verejného technického vybavenia<br>doprava a vodné hospodárstvo  | m 1: 2 000 |
| 5. návrh verejného technického vybavenia<br>energetika                    | m 1: 2 000 |
| 6. návrh ochrany prírody a tvorby krajiny                                 | m 1:10 000 |
| 7. návrh verejnoprospešných stavieb<br>a záväzných prvkov                 | m 1: 5 000 |
| 8. návrh perspektívneho použitia PPF a LPF<br>na nepoľnohospodárske účely | m 1: 5 000 |

### C. Záväzná časť územného plánu

# **OBSAH TEXTOVEJ ČASTI :**

## **1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE**

- 1.1. Hlavné ciele riešenia a úlohy územnoplánovacej dokumentácie**
- 1.2. Údaje o súlade riešenia územného plánu obce so zadaním a s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou**

## **2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE**

- 2.1. Vymedzenie riešeného územia**
- 2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu**
- 2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady**
  - 2.3.1. demografia
  - 2.3.2. bytový fond
- 2.4. Riešenie záujmového územia obce a širšie územné vzťahy a väzby**
- 2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania**
- 2.6. Návrh funkčného využitia územia obce**
- 2.7. Návrh riešenia jednotlivých funkčných zón**
  - 2.7.1. bývanie
  - 2.7.2. sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie
  - 2.7.3. výrobné územia
  - 2.7.4. rekreácia a cestovný ruch
- 2.8. Vymedzenie zastavaného územia**
- 2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území**
- 2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami**
- 2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny**
- 2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia**
  - 2.12.1. doprava
  - 2.12.2. vodné hospodárstvo
  - 2.12.3. energetika
  - 2.12.4. telekomunikácie
- 2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie**
- 2.14. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu**
- 2.15. Hodnotenie navrhovaného riešenia**
- 2.16. Návrh záväznej časti**

# 1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

## 1.1. Hlavné ciele riešenia a úlohy územnoplánovacej dokumentácie

Dôvodom pre vypracovanie územného plánu je absencia územnoplánovacej dokumentácie podľa platnej legislatívy a jej aktuálna potreba s ohľadom na dlhodobé usmerňovanie územného rozvoja obce, stavebnej činnosti v nej, regulácie funkčného využitia zastavaného a katastrálneho územia obce, koordinácie záujmov a činností v území a návrh základnej koncepcie rozvoja obytných plôch, plôch vybavenosti, výroby a služieb a koncepcie dobudovania technickej vybavenosti obce.

Vypracovanie územného plánu obce Nižná Voľa zabezpečuje, podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a podľa zákona NR SR č. 360/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Obec Nižná Voľa.

V roku 2008 bol vybratý za zhotoviteľa nového územného plánu architektonický ateliér LAKATA s.r.o., zastúpený Ing. arch. Miroslavom Lakatom, autorizovaným architektom 1797 AA.

Územný plán obce Nižná Voľa má byť spracovaný ako nová územnoplánovacia dokumentácia, ktorá bude vychádzať zo zhodnotenia súčasného stavu obce, vyhodnotenia aktuálnych a dlhodobějších potrieb jej ďalšieho územného rozvoja, zo zhodnotenia jej rozvojových, územných a priestorových možností. Územným plánom by sa mala založiť dlhodobější koncepcia urbanistického rozvoja obce, postavená na reálnych možnostiach a obmedzeniach rozvoja a usmerňovaná dlhodobějšími cieľmi tvorby jej vyváženej priestorovej štruktúry. Zároveň by nová územnoplánovacia dokumentácia mala mať formu právne záväzného dokumentu – regulačného plánu, ktorý by bol podľa možností liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie územného a stavebného rozvoja obce, opierajúcim sa o autoritu zákonov. Územný plán by definoval hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určoval všeobecné podmienky a osobitné obmedzenia výstavby, ozdravenia, zhodnotenia a racionálneho využívania územia obce v záujme jej trvalo udržateľného dlhodobého rozvoja. Tiež by stanovoval regulatívy, vzťahujúce sa k celoobecným záujmom a k verejným priestorom a funkciám, vymedzoval (ale aj obmedzoval a limitoval) možnosti využitia územia a určoval prípustný spôsob jeho zastavania, resp. primeranej intenzity jeho využívania. Orientačne by vymedzoval plochy rezerv dlhodobějších koncepčných rozvojových zámerov a určoval aj podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto vypracovaný územný plán by mal byť komplexným a otvoreným návrhovým, koordinačným a regulačným systémom riešenia územných a priestorových vzťahov, definovania zásad prípustného územného využívania a výstavby v katastrálnom území obce a v jej súvislo zastavanom území, vrátane novonavrhnutých plôch jej územného rozvoja.

Územný plán má mať charakter ponuky širšej škály možností územného rozvoja obce a umiestnenia nových funkcií a investícií na území obce. Má byť podkladom pre praktickú stavebnú a ostatnú rozvojovú činnosť a zároveň podnecovať, usmerňovať, koordinovať a regulovať obecné a občianske (ekonomické i spoločenské) aktivity

a iniciatívy.

## **1.2 Údaje o súlade riešenia územného plánu obce so zadáním a s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou**

Spracovanie územného plánu obce vychádza z ustanovení stavebného zákona, v novelizovanom znení a z vyhlášky 55/2001 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorým stanovujú podrobnosti obsahu a úpravy územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácií.

Dokumentácia územného plánu obce sa postupne vypracúva v týchto ucelených pracovných fázach:

- Prípravné práce, prieskumy a rozbor
- Zadanie územného plánu
- Návrh územného plánu

Prípravné práce, prieskumy a rozbor so zhodnotením súčasného stavu obce boli ukončené v októbri 2000. Na ich základe bol vypracovaný Návrh Zadania územného plánu obce. Návrh Zadania bol v obci verejne vystavený a verejnoprávne bol prejednaný 19. júna 2001 podľa § 20 stavebného zákona. Po uplynutí zákonnej lehoty boli stanoviská a pripomienky vyhodnotené a Zadanie bolo posúdené Krajským stavebným úradom v Prešove. Zadanie bolo prejednané a schválené v Obecnom zastupiteľstve Uznesením obecného zastupiteľstva č. 20/2002 z 31. novembra 2002.

Návrh územného plánu obce je vypracovaný v súlade s jeho schváleným Zadáním. Návrh je vypracovaný v digitalizovanej forme, na mapových podkladoch v m 1:2 000 (zastavané územie), m 1:10 000 (katastrálne územie obce) a v m 1:50 000 (záujmové územie obce).

Pri spracovaní územného plánu obce boli rešpektované záväzné časti nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Prešovský kraj, ktorý vypracovala projektová kancelária APS, s.r.o. Prešov – hlavný riešiteľ Ing. arch. Stanislav Komár a ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 268 zo 7. apríla 1998. Záväzné časti riešenia (regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia) boli vyhlásené Všeobecne platným záväzným nariadením PSK č. 4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. a č. 679/2002 Z.z.

Ďalšou nadradenou dokumentáciou z kategórie územnoplánovacích podkladov je Regionálny územný systém ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Bardejov, ktorý v roku 1995 vypracovala SAŽP Banská Bystrica, pobočka Prešov.

Pre vypracovanie územného plánu obce Nižná Voľa boli z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, Geodetického a kartografického ústavu - mapová služba Bratislava, získané nasledovné mapové podklady:

- základná mapa SR (ZM 10) v m 1: 10 000
- základná mapa SR (ZM 50) v m 1: 50 000

Obstarávateľ poskytol zhotoviteľovi digitalizovaný mapový podklad katastrálneho územia obce v m 1: 2 000, pre riešenie zastavaného územia obce.

#### Ďalšie použité podklady:

- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov k 31. 3. 1991 a k 26. 5. 2001 (materiály Štatistického úradu SR)
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nižná Voľa, CALYPSO PM, s.r.o., Košice 2005
- Akčný plán obce Nižná Voľa na roky 2006 - 2012
- Súpis pamiatok na Slovensku (SÚPSOP Bratislava, 1967)
- Podklady jednotlivých správcov technickej infraštruktúry, dotknutých štátnych a súkromných organizácií
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA Brno, Urbion Bratislava 1983)
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (Veda, SAV Bratislava 1977)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR Bratislava, 2001)

Časť údajov, najmä o výskyte, funkciách a kapacitách zariadení základnej občianskej vybavenosti a o aktuálnom stave obyvateľstva a bytového fondu poskytol spracovateľovi ÚPD Obecný úrad v Nižnej Voli.

## 2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

### 2.1. Vymedzenie riešeného územia

Nižná Voľa je vidieckym sídlom s prevažujúcou obytnou funkciou a čiastočným zameraným na poľnohospodárstvo a chov hospodárskych zvierat,. Táto horská obec leží v Nízkych Beskydách, v doline potoka Černošina, ústiacej do Tople, s výškovým členením od 237 m n.m. do 650 m n.m.

Ako územie, určené pre riešenie v územnom pláne, sa stanovuje celé územie správnej jednotky - katastrálne územie obce Nižná Voľa, zahrňujúce aj samotnú obec v hraniciach súvislo zastavaného územia. Rozloha katastrálneho územia je 717 ha s prevládajúcou rozlohou trvalo trávnatých porastov. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 358 ha (orná pôda 32 ha, trvalo trávnaté porasty 316 ha, záhrady a sady 10 ha), lesnej pôdy 232 ha, vodnej plochy 8 ha, zastavanej plochy 14 ha a neplodnej plochy – ostatná 105 ha.

Celkové katastrálne územie je v územnom pláne riešené v mierke 1:10 000 v podrobnostiach krajinej a sídelnej štruktúry. Zastavané územie je riešené v mierke 1: 2 000.

### 2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V riešení územného plánu obce Nižná Voľa boli zohľadnené, do riešenia premietnuté a v územnom priemete upresnené všetky koncepčné zámery a požiadavky, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a ostatných nadradených územnoplánovacích podkladov, vrátane ich záväzných častí. Záväzné časti riešenia (regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia) ÚPN VÚC *Prešovského kraja*, boli vyhlásené Všeobecne platným záväzným nariadením PSK č. 4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. a č. 679/2002 Z.z., rešpektované pri spracovaní územného plánu obce sú:

#### 1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry
  - 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
    - 1.2.1.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
      - 1.2.1.2.1 šarišskú rozvojovú os: Prešov – Bardejov
- 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
  - 1.3.3 podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne prvej skupiny / regionálneho významu /
    - 1.3.3.3 bardejovské ťažisko osídlenia,
      - 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcím z týchto skupín centier:
        - 1.3.8.3 druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bardejov, Humenné,
- 1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,



- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,**
- 1.8 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,**
- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,**
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom**
- 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
- 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
- 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry**
- 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
- 1.15.2.3 vytvárať územno – technické predpoklady na budovanie hospicov, zariadení paliatívnej starostlivosti a zariadení starostlivosti o dlhodobo chorých,
- 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
- 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
- 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penzijnového typu,
- 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
- 1.15.3.4 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,**
- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
- 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva**
- 1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
- 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
- 1.17.3 zabezpečiť aktívnu ochranu technických pamiatok, vybraných typických remeselníckych a priemyselných objektov,

- 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplínu,
- 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
- 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR.

## **2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky**

- 2.4 vytvárať podmienky pre vznik nových komplexných stredísk CR s fakultatívnym využitím potenciálu atraktívnych priestorov, pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a krajiny,
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus,
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,

## **4. Ekostabilizačné opatrenia**

- 4.1 postupne zabezpečovať ochranu najcennejších častí prírodného potenciálu formou vyhlásenia za osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v regióne,
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,
- 4.4 pri spracovávaní lesných hospodárskych plánov v oblastiach navrhovaných ako osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny menšieho plošného rozsahu rešpektovať také formy obhospodarovania lesa, ktoré zabezpečia funkčnosť zachovania a skvalitnenia hodnotných ekosystémov,
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a línievej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatráňovaním ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou,
- 4.7 výstavbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny,
  - 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre
    - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch na území vyhlásených a navrhovaných za osobitne chránené zabezpečiť hospodárenie v lesoch podľa platných predpisov pre lesné ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
    - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
    - 4.9.7.3 prispôbovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,
    - 4.9.7.4 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečistenie vodných tokov a pod.),

## **5. V oblasti dopravy**

- 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdných úsekov dotknutými sídlami na:
  - 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,

- 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
  - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
  - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.

## **6. V oblasti vodného hospodárstva**

### **6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,**

- 6.1.1 využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 6.1.3 zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie,
- 6.1.4 zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody,

### **6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)**

- 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
- 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených s vyhláškou č.491/2002 Z.z.,
- 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
- 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,

### **6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže**

- 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
- 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
- 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu čistiarní odpadových vôd,
- 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,
- 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastaveného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
- 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde,
- 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
- 6.5.9 vykonávať údržbu na existujúcich melioračných kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia,
- 6.5.10 rekonštruovať nefunkčné závlahové čerpace stanice a rozvody závlahovej vody,
- 6.5.11 maloplošnými a veľkoplošnými závlahovými stavbami zvýšiť podiel zavlažovaných pozemkov,
- 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
- 6.5.15 podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární,
- 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch.

## **7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie**

### **7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,**

- 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje,

### **7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry**

- 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

## **8. V oblasti hospodárstva**

### **8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja**

- 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja

Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov,

- 8.1.2 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov,
  - 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
  - 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
  - 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva**
- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
  - 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu rekonštrukciu a sanáciu existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov pre účely priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
  - 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva**
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
  - 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
  - 8.3.3 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
  - 8.3.4 rekonštruovať a intenzifikovať existujúce závlahové systémy a stavby, čerpacie stanice a rozvodné siete, podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
  - 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
  - 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
  - 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva**
- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
  - 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
  - 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
  - 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,
  - 8.4.7 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,

Verejnoprospesné stavby

## **2. V oblasti vodného hospodárstva**

- 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.

## **5. V oblasti telekomunikácií**

- 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

## **6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva**

### **6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,**

- 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
- 6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

## **7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva**

- 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
- 7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,
- 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.

## **8. V oblasti poľnohospodárstva**

- 8.1 stavby pre závlahové systémy, rozvodné siete a čerpace stanice,
- 8.2 stavby viacúčelových vodných nádrží pre zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu.

## **9. V oblasti životného prostredia**

- 9.1 stavby na ochranu pred príváľovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehradzky poldre a viacúčelové vodné nádrže,
- 9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

## **10 V oblasti odpadového hospodárstva**

- 10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.

## **11. V oblasti ekostabilizačných opatrení**

- 11.1 prepojenia nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

### **2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady**

Obec Nižná Voľa vznikla v 15. storočí. Prvá písomná zmienka o názve územia pochádza z roku 1310. Bola poddanskou dedinou mesta Bardejov. Jej obyvatelia sa zaoberali chovom dobytka a poľnohospodárstvom. Roku 1787 mala obec 31 domov a 234 obyvateľov.

Vývoj v Bardejove sa odzrkadľoval aj v živote Nižnej Vole. Ekonomický pokles, náboženské vojny a mor vyvrcholili v 19. storočí a prejavili sa masívnym vysťahovalectvom. Rozvojom priemyslu sa okolité mestá ako sú Bardejov, Prešov, Košice a Poprad stali útočiskom mnohých obyvateľov, kde našli stabilnú prácu. Pôdu ostali obrábať súkromne hospodáriaci roľníci.

Od roku 1930 keď mala obec 192 obyvateľov si zachováva stabilne rastúci demografický vývoj. Dnes má obec 289 obyvateľov.

Po roku 1989 dochádza k rozpadu priemyslu a poľnohospodárstva v okrese. To má za následok zmenšenie pracovných príležitostí a ich hľadanie v zahraničí.

#### **2.3.1. demografia**

Podľa výsledkov jednotlivých sčítaní obyvateľov je dlhodobý vývoj obyvateľov v Nižnej Vole nasledovný:

Rok sčítania	Počet obyvateľov	Nárast / pokles
1787	234	-
1828	314	+ 80
1869	239	- 75
1880	210	- 29
1890	193	- 17
1900	214	+ 21
1910	200	- 14
1921	184	- 16
1930	192	+ 8
1940	210	+ 18
1948	207	- 3
1960	243	+ 36
1970	258	+ 15
1980	259	+ 1
1991	262	+ 3
2001	292	+ 30
2002	305	+ 13
2003	305	-
2004	292	- 13
2005	286	- 6
2006	285	- 1
2008	289	+ 4
2010	289	-

Retrospektívny vývoj obce zaznamenáva poklesy aj rasty, prevažne však rast. Dlhodobu rastúcu obec prekvapil pokles až v súčasnej nie veľmi ekonomicky vhodnej dobe. V posledných rokoch sa pod pokles podpísala migrácia za prácou, ale aj malá pôrodnosť a vysoká úmrtnosť staršej skupiny obyvateľov.

Výsledky sčítania ľudu, bytov a domov v roku 2001:

- základné údaje o obyvateľstve

Počet trvalo býv. obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov					
Celkom	muži	ženy	muži			ženy		
			0-14	15-59	60+	0-14	15-54	55+
292	139	153	39	80	20	33	82	38
100 %	47,6 %	52,4 %	13,4 %	27,4 %	6,8 %	11,3 %	28,1 %	13,0 %

Porovnanie s priemernými štatistickými údajmi okresu Bardejov:

Veková skupina	Nižná Voľa	%	okres Bardejov
Predproduktívny vek	72	24,7	22,7
Produktívny vek	162	55,5	61,1
Poproduktívny vek	58	19,8	16,2

Zo zastúpenia jednotlivých vekových skupín je vidieť lepší podiel detí oproti  
 Návrh Územného plánu obce NIŽNÁ VOĽA (ÚPN-O)

staršiemu obyvateľstvu, čo dáva perspektívu do budúcnosti. Napriek tomu zvyšovanie skupiny poproduktívneho veku naznačuje spomalenie rast počtu obyvateľov.

*Priemerný vek* sa pohybuje okolo 31,2.

Podľa *národnostného zloženia* trvalo bývajúceho obyvateľstva v Nižnej Voli dominuje slovenská národnosť, ku ktorej sa hlásilo 292 obyvateľov, čo predstavuje 100% zo všetkých obyvateľov.

Podľa *náboženského vyznania* prevláda rímsko-katolícke vierovyznanie, zastúpené 68,5 % obyvateľov. Ostatní sú evanjelického vyznania 18,5 %, grécko-katolíckeho vyznania 11,3 %, členovia Cirkvi bratskej 1,0 % a pravoslávneho vyznania 0,7 %.

V obci bolo pri sčítaní v roku 2001 89 cenzovaných domácností. Bytových domácností bolo 57. Samostatne hospodáriacich domácností bolo 62. Rodinných domácností so závislými deťmi bolo 38, z nich 37 ako úplných rodín. Počet detí v rodinách sa pohyboval najviac od 1 až po 3.

Vzhľadom na súčasný stav obyvateľstva obce Nižná Voľa možno predpokladať reálny rast počtu obyvateľov :

o b e c	2015	2020	2025	2030	2035
<b>NIŽNÁ VOĽA</b>	<b>305</b>	<b>320</b>	<b>340</b>	<b>360</b>	<b>390</b>

Na tento predpokladaný počet obyvateľov sú navrhované všetky urbanistické ukazovatele.

V roku 2001 bývalo v Nižnej Voli 114 *ekonomicky aktívnych osôb*, čo predstavuje 39,0 % z celkového počtu trvalo bývajúcich obyvateľov. Z obyvateľstva v produktívnom veku je podiel ekonomicky aktívnych 70,4%.

- osôb ekonomicky aktívnych:	114	39,0 %
z toho: mužov	63	33,3 %
žien	51	45,3 %
- nepracujúcich dôchodcov	65	22,3 %
- detí a žiakov ZŠ	79	27,1 %
- žiakov a študentov	11	3,8 %
- ostatní nezávislí, závislí, nezistení	23	7,8 %
obyvateľstvo úhrnom	292	100,0 %

*Zloženie obyvateľstva podľa dosiahnutého najvyššieho školského vzdelania:*

Stupeň vzdelania	muži	ženy	spolu	v %
deti do 16 rokov	44	33	77	26,5
základné	37	66	103	35,4
učňovské a stredné (bez maturity)	45	36	81	27,8
úplné stredné (s maturitou)	11	16	27	9,3
vysokoškolské	2	1	3	1,0
spolu	139	152	291	100,0

*Zloženie obyvateľstva podľa spoločenskej skupiny:*

- zamestnanci za mzdu, plat a iný druh odmeny		
štátny podnik	41	36,0
súkromný podnik	53	46,5
družstvo	8	7,0
iný	5	4,4
- podnikatelia		
so zamestnancami	2	0,9
bez zamestnancov	1	1,8
- ostatní a nezistení	4	3,4
ekonomicky aktívni spolu	114	100,0
z toho robotníci	98	86,0

*Zloženie obyvateľstva podľa zdroja obživy v príslušnosti k jednotlivým hospodárskym odvetviam:*

odvetvie hospodárstva	osoby ekonomicky aktívne				z toho do zamestnania	
	muži	ženy	spolu	v %	odchádza	v %
1. poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	7	1	8	7,0	2	25,0
2. priemyselná výroba	11	16	27	23,7	19	70,4
3. výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	1	0	1	0,9	1	100,0
4. stavebníctvo	18	1	19	16,7	11	57,9
5. obchod	4	4	8	7,0	7	87,5
6. hotely a reštaurácie	0	2	2	1,8	1	50,0
7. doprava, skladovanie a spoje	7	0	7	6,1	6	85,7
8. nehnuteľnosti, služby, výskum	2	0	2	1,8	1	50,0
9. verejná správa	1	3	4	3,5	2	50,0
10. školstvo	0	4	4	3,5	2	50,0
11. zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	0	2	2	1,8	1	50,0
12. ostatné služby	2	14	16	14,0	1	6,25
14. EA bez udania odvetví	10	4	14	12,2	8	57,1
spolu	63	51	114	100,0	63	55,3

Počet nezamestnaných sa v obci pohybuje okolo 11 (2010), čo predstavuje 9,65 % nezamestnanosť. Tá je výrazne nižšia ako 18,6 % nezamestnanosť v okrese Bardejov. Väčšina obyvateľov obce si hľadá prácu mimo obec. V obci je v súčasnosti premenlivý počet pracovných príležitostí - 10. Ponúka ich Obecný úrad 3, Základná škola 5, Potraviný a pohostinstvo 2.

### 2.3.2. bytový fond

V Nižnej Voli bolo podľa sčítania v roku 2001 celkom 57 rodinných domov a 65 bytových jednotiek. Z tohto počtu je 57, t.j. 87,7 % trvale obývaných. Zvyšných 8 domov (12,3%) bolo neobývaných, pričom jeden je neobývaný na prestavbu, dva sú nespôsobilé na bývanie, 4 po kolaudácii a 1 z iných dôvodov.



*Členenie bytového fondu podľa veku stavieb bolo nasledovné:*

byty	v rod. domoch	v %
do r. 1899 a nezistené	-	-
1900 – 1919	1	1,8
1920 – 1945	1	1,8
1946 – 1970	30	52,6
1971 – 1980	10	17,5
1981 – 1990	12	21,0
1991 – 2001	3	5,3
spolu	57	100,0

Od roku 2001 bolo v obci postavených 5 rodinných domov a 1 zbúraných. V súčasnosti je v obci rozostavaný 1 rodinný dom.

*Podiel trvalo obývaných bytov v obci podľa veľkostných kategórií :*

byty	v rod. domoch	v %
s 1 obytnou miestnosťou	1	1,8
s 2 izbami	-	-
s 3 izbami	7	12,3
so 4 izbami	14	24,5
s 5 a viac izbami	35	61,4
spolu	57	100,0

*Podľa kategórie vybavenosti bola štruktúra bytového fondu:*

byty	v rod. domoch	v %
I. kategória	36	63,2
II. kategória	14	24,6
III. kategória	2	3,5
IV. kategória	5	8,7
spolu	57	100,0

Veľkostná skladba je priaznivá, väčšina bytov (98,2 %) sú troj a viac izbové. Na 1 byt pripadá 82,6 m<sup>2</sup> celkovej obytnej plochy. Priemerná obsadenosť bytov bola 5,12 obyv./byt a na jednu obytnú miestnosť pripadá v priemere 1,04 obyvateľa. Priemerná obytná plocha na 1 bývajúcu osobu je 16,1 m<sup>2</sup>, čo je nad normovým štandardom 12,0 m<sup>2</sup>/obyv.

Priaznivá situácia je aj v kategorizácii bytov podľa úrovne vybavenosti. Na plyn je napojených 36 bytov so 188 obyvateľmi (64,4 %), vybavených vodovodom je 55 bytov obývaných 289 obyvateľmi (99,0 %). Odkanalizovaných do vlastnej žumpy alebo septiku je 47 bytov s 250 obyvateľmi (85,6 %). Splachovací záchod má 44 bytov (231 obyv. – 79,1 %) a vlastnú kúpeľňu 54 bytov (286 obyv. – 99,9 %).

Vzhľadom na predpokladaný počet obyvateľov 390 (+ 100) v roku 2035 a pri priemernej obložnosti 3,5 obyvateľov na byt, obec potrebuje cca 29 nových bytov.

## 2.4. Riešenie záujmového územia obce a širšie územné vzťahy a väzby

V štruktúre osídlenia má obec Nižná Voľa funkciu vidieckeho sídla poľnohospodárskeho charakteru, s prevažujúcou obytnou funkciou. Administratívne patrí do okresu Bardejov a Prešovského kraja.

Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu, tzv. bardejovské ťažisko, je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou na Košicko-Prešovské, pohraničné a cezhraničné regióny. Do jeho blízkeho okolia spadá aj obec Nižná Voľa, vzdialená 13 km. Pre primeranú dostupnú vzdialenosť profitujú prvky prímestskej obce.

Kataster obce susedí s katastrami obcí Hankovce, Oľšavce, Rešov a Vyšná Voľa.

Zdrojom zmiernenia ekonomických a demografických úpadkov je vytváranie mikroregiónov s cieľom podporovať čiastočnú ekonomickú sebestačnosť na báze cestovného ruchu. Aby smery rozvoja doplnili iné aktivity je potrebné vychádzať zo zachovania prírodného prostredia, zo zachovania regionálnej kultúrnej identity, zo štandardizovania úrovne technickej infraštruktúry a dopravy. Prírodná scenéria a zachované prírodné prostredie priam nabádajú k rozvoju všetkých foriem vidieckeho turizmu, agroturizmu a športov. Obec je zapojená do združenia obcí Mikroregión Sekčov-Topľa-Raslavice, v ktorom je združených 32 obcí bardejovského okresu s centrom v Raslaviciach.

V užšom záujmovom území Nižnej Vole bol podľa údajov Štatistického úradu takýto počet obyvateľov:

	sčítanie 1991	sčítanie 2001	2008
Nižná Voľa	262 obyv.	292 obyv.	289 obyv.
Hankovce	391	424	397
Oľšavce	186	172	162
Rešov	386	343	334
Vyšná Voľa	401	403	407
Spolu:	1 626 obyv.	1 634 obyv.	1 589 obyv.

Počet obyvateľov väčšiny obcí sa dlhodobo udržuje v stabilných hodnotách. Pre celé záujmové územie obce Nižná Voľa platí charakteristický trend poklesu migrácie obyvateľov do mesta Bardejov a trend migrácie do kludnejších, lacnejších ale stále dostupných okolitých obcí. Za vyššou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami obec teda prirodzene gravituje k Bardejovu.

Pravidelnú dopravu občanov zabezpečuje autobusová doprava. Napojenie na železniciu je v Bardejove (13 km) s väzbou na hlavné železničné koridory.

Obec môže tomuto prirodzenému zoskupeniu obcí ponúknuť pokojné prostredie pre bývanie, pracovné príležitosti, rekreáciu a turistický ruch, možnosti ponúka aj nevyužitý hospodársky dvor.

## 2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Návrh územného rozvoja obce vychádza z reality jej súčasného stavu, z predpokladaných rozvojových potrieb a z objektívneho zhodnotenia jej sociálneho, ekonomického a územnotechnického potenciálu.

Obec Nižná Voľa je príkladom potočnej radovej zástavby okolo hlavnej kompozičnej osi – potoka Černošina. Ten je z oboch strán lemovaný cestnými telesami. Rovnobežne s hlavnou kompozičnou osou sa v súčasnosti navrhuje vedľajšia kompozičná os, okolo ktorej je navrhovaná nová zástavba rodinných domov.

Návrhom sa vnáša prepojenie a podpora ťažiskového priestoru, najmä zapracovaním mestských prvkov – parkovacie plochy, upravená verejná zeleň (parkovo upravené plochy, športoviská a ihriská pre deti a mládež), ktoré prepája významne ťažiská obce – kultúrno-správnou budovu, kostol a základnú školu. Ideálnym priestorom pre tieto prvky sú voľné plochy verejnej zelene po oboch stranách potoka Černošina a medzi cestnými komunikáciami.

Prevládajúcim funkčným územím je obytné územie. Obdobie po druhej svetovej vojne je poznamenané úplnou prestavbou podstatnej časti dediny na moderné súčasné domy s prvkami mestskej výstavby. K tomu prispela aj regulácia potoka v celej dĺžke zastavaného územia a obojstranná výstavba cestnej komunikácie. Pôvodnú architektúru nahradila architektúra murovaných stavieb prevažne so šikmými strechami s využívaním podkrovných priestorov, ktoré pôvodne slúžili ako povaly pre skladovanie sena a iných plodín. Rodinné domy sú prevažne dvojpodlažné, izolované. Nové rodinné domy postavené v posledných rokoch plne odzrkadľujú architektúru mestských a vidieckych domov.

Občianska vybavenosť je zabezpečená v Bardejove, ale obec sa nebráni rozvoju menších zariadení pre obchod a služby obyvateľstvu v rámci obytnej zástavby.

Bývalý areál družstva poskytuje dostatok priestoru pre rozvoj poľnohospodárskej alebo priemyselnej výroby. Typ zástavby obce umožňuje fungovanie drobných remeselných (živnostenských) prevádzok v obytnej zástavbe, tá však nesmie byť hygienicky rušivá.

Za výrobným a skladovým areálom sa navrhuje výstavby sezónneho regionálneho lyžiarskeho vleku. Bývala družstevná bytovka môže prepojiť oba areály zmenou funkcie na ubytovacie zariadenie a využitím výrobného areálu na agroturistiku v letnej sezóne.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované kultúrne pamiatky:

- *rímsko-katolícky kostol Narodenia Panny Márie* (č. ÚZPF 224/0)

Ako územia s predpokladanými archeologickými nálezmi sú určené:

- *historické jadro obce* – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (prvá písomná zmienka z roku 1382),
- *areál rímsko-katolíckeho kostola Narodenia Panny Márie* – sondážou zachytené kultúrne vrstvy a základové konštrukcie jestvujúceho kostola – 19. storočie

Akakoľvek stavebná činnosť v týchto lokalitách sa riadi zákonom č. 49/2002 Z.z.

## **2.6. Návrh funkčného využitia územia obce**

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie obce a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších

väzieb, so snahou o vylúčenie alebo aspoň minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení.

V obci prevláda jedno funkčné územie - obytné územie. S doplnením o plochy občianskej vybavenosti, verejného dopravného a technického vybavenia, zelene a športovísk. Okrem toho je v obci výrobné územie. Jeho podstatou sú plochy pre priemyselnú ako aj poľnohospodársku výrobu.

Pre praktické dosiahnutie zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnoplánovacej dokumentácii stanovuje regulácia funkčného využitia plôch. ňou sa určuje prípustnosť funkčného využitia (zástavby) jednotlivých konkrétnych plôch, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa jednak definuje a špecifikuje funkcia každej konkrétnej plochy v organizme obce, zároveň sa ňou stanovuje lokálna prípustnosť druhu zástavby formou prípustných a výnimočne prípustných objektov a funkcií.

## I. PLOCHY BÝVANIA VIDIECKEHO TYPU **Bv**

a/ p l o c h y s l ú ť i a :

- pre rodinné bývanie v rodinných domoch s príslušným zázemím úžitkových záhrad a chovom drobných hospodárskych zvierat

b/ p r í p u s t n é v y u ť i t i e :

- podstatne nerušiacie zariadenia drobnej remeselnej hospodárskej produkcie
- zariadenia záhradníctva a skleníkového hospodárstva
- zariadenia pre maloobchod, nevýrobné služby a verejné stravovanie, slúžiace pre obsluhu tohto územia

c/ o b m e d z u j ú c e v y u ť i t i e :

- individuálne rekreačné objekty vo forme rekreačných chalúp a rekreačných domčekov
- zariadenia sociálne, zdravotné a športové
- nerušivé zariadenia poľnohospodárskej výroby a služieb
- nerušiacie zariadenia špecifickej vybavenosti

## II. PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI **Ov**

a/ p l o c h y s l ú ť i a :

- pre umiestnenie zariadení základnej, vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti

b/ p r í p u s t n é v y u ť i t i e :

- koncentrované zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
- zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva
- zariadenia kultúry a verejnej administratívy

c/ o b m e d z u j ú c e v y u ť i t i e :

- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
- nerušiacie zariadenia špecifickej vybavenosti

### III. PLOCHY VÝROBY **Pv**

#### a/ plochy slúžia:

- pre zariadenia výroby a výrobných služieb všetkého druhu, pokiaľ to nie je obmedzené špecifickými požiadavkami na ochranu životného prostredia
- pre objekty poľnohospodárskej výroby živočíšnej aj rastlinnej
- pre živnostenské a remeselnícke aktivity, drobnú výrobu a výrobné služby, ktoré výraznejšie neohrozujú kvalitu životného prostredia

#### b/ prípustné využitie:

- prenajímateľné výrobné zariadenia
- zariadenia pre skladovanie a distribúciu tovarov
- skladové poľnohospodárske objekty
- opravárenské a údržbárske základne a dielne

#### c/ obmedzujúce využitie:

- služobné byty pre správcov zariadení

#### d/ vylučujúce využitie:

- objekty určené na skladovanie a spracovanie toxického, výbušného a rádioaktívneho materiálu
- čerpacie stanice pohonných hmôt verejného a neverejného charakteru

### IV. PLOCHY PRE ŠPORTOVÉ A REKREAČNÉ AKTIVITY **Šr**

#### a/ plochy slúžia:

- pre umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času obyvateľstva

#### b/ prípustné využitie:

- verejné rekreačné objekty a zariadenia
- verejné individuálne športové, športovo-rehabilitačné zariadenia
- doplnujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- objekty pre verejné stravovanie a ubytovanie
- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
- technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti

#### c/ obmedzujúce využitie:

- pohotovostné a služobné byty
- menšie zariadenia organizovanej športovej činnosti

### V. PLOCHY VEREJNEJ ZELENE **Vz**

#### a/ plochy slúžia:

- pre umiestnenie upravených verejných parkových plôch a parkovo upravených priestranstiev

#### b/ prípustné využitie:

- parky a ostatnú upravovanú zeleň, určenú pre verejnosť
- dopĺňajúce objekty pre údržbu a technické vybavenie

c/ o b m e d z u j ú c e v y u ž i t i e :

- rozsahovo menšie a nenáročné rekreačné, športové a kultúrno-spoločenské zariadenia
- zábavné strediská
- rehabilitačno-rekreačné zariadenia

Okrem regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia, sa územným plánom navrhuje prípustná výška zástavby, uvedená v maximálnom doporučovanom počte nadzemných podlaží a podkrovia (napr. 2+p) a prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná percentuálne ako pomer najväčšej prípustnej stavebne využiteľnej plochy k celkovej ploche pozemku (napr. 0,20). Tento údaj je smerným regulatívom územného plánu obce, upresňuje sa v podrobnejšej ÚPD.

Podľa § 12 stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR o podrobnejšej úprave a spôsobe spracovania ÚPP a ÚPD v návaznosti na územný plán obce potrebné postupne vypracovať nasledovnú zonálnu územnoplánovaciu dokumentáciu (ÚPN-Z):

- Centrálna zóna obce

Urbanistickú štúdiu (UrŠ):

- Lyžiarske stredisko
- IBV Nad Olejára

Všetku túto dokumentáciu je potrebné vypracovať v takom rozsahu a prevedení, aby bola vyhovujúcou a postačujúcou pre územné a stavebné konanie o prípustnosti stavieb podľa požiadaviek Stavebného zákona.

## **2.7. Návrh riešenia jednotlivých funkčných zón**

### **2.7.1. bývanie**

Návrh riešenia bytovej výstavby v obci vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu bytového fondu, z odhadovaného úbytku bytov z dôvodu ich veku, funkčných zmien v ich využívaní a z požiadaviek očakávaného rastu počtu obyvateľov obce.

Domový a bytový fond v obci je prevažne mladý. Konceptia navrhovaného rozvoja obce je pritom orientovaná tak, aby sa aj starší a subštandardný bytový fond mohol na tom istom mieste či už rekonštruovať, alebo výraznejšie modernizovať či nahradiť novou obytnou zástavbou.

Na základe štatistických šetrení (najmä sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2001) sa odhaduje súčasný reálny deficit bytového fondu v Nižnej Voli (po odpočte zobytnených neobývaných bytov) na najviac 20 bytov. Pre návrhové obdobie územného plánu obce, ktoré bude charakterizované miernou demografickou stagnáciou a starnutím populácie, so snahou udržať stabilný rast počtu obyvateľov, možno za reálnu potrebu považovať výstavbu nie viac ako 30 nových bytov vo forme rodinných domov. Spolu obec potrebuje vystavať 50 rodinných domov.

Rozširuje sa a priestorovo a kvalitatívne sa výraznejšie diferencuje nízkopodlažná obytná zástavba – najmä navrhovaná výstavba rodinných domov, v ktorých je bývanie kombinované najmä s rôznorodou občianskou vybavenosťou, alebo drobnými prevádzkami remeselnej, či poľnohospodárskej výroby.

Väčšinu požiadaviek na novú zástavbu pokrýva navrhovaná výstavba 33 rodinných domov v IBV Nad Olejára. Rôzne samostatné doplnenia prieluk a zástavby ponúkajú 32 rodinných domov.

Spolu to tvorí potenciál pre výstavbu 65 rodinných domov.

Ak by sa naplnila táto plánovaná kapacita, navrhli sme výhľadovú plochu výstavby rodinných domov v lokalite Nad zvonnicou o celkovej kapacite cca 6 rodinných domov.

### 2.7.2. sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

V obci sa nachádzajú len základné zariadenia občianskej vybavenosti – Obecný úrad, Kultúrno-spoločenská sála, predajňa potravín a rozličného tovaru, pohostinské zariadenie, rímskokatolícky kostol, Dom smútku, základná škola. Ich rozsah, čo do štruktúry a veľkosti, je redukovaný vzhľadom na blízkosť mesta Bardejov. Umiestnenie väčšiny budov vybavenosti je po celej dĺžke obci, čo nedáva predpoklad vytvorenia kultúrneho a spoločenského centra obce. Z hľadiska kompozície obce chýba ich priestorové prepojenie.

Územný plán navrhuje podporenie centrálnej polohy obce budovou na komerčnú vybavenosť a služby, prestavbou súčasného obchodu. Ostatné menšie zariadenia komerčnej vybavenosti pre obchod a služby a pre verejné stravovanie možno podľa podmienok regulácie umiestňovať v obytnej zástavbe, resp. ako súčasť jednotlivých novonavrhovaných rodinných domov (napr. drobné služby - holičstvo, kaderníctvo, kozmetika, zberne a čistiarne šatstva a bielizne atd., drobná remeselná výroba nenáročná na priestory a bez negatívnych hygienických vplyvov na obytné prostredie, administratívne priestory a kancelárie).

Nevyužívaná družstevná budova prestavbou poskytne možnosť ubytovania a stravovania turistov.

Vzhľadom k dostatočnej kapacite cintorínov a rastu obyvateľstva sa nenavrhuje rozšírenie cintorína.

### 2.7.3. výrobné a hospodárske územia

V obci sa nenachádza žiadne fungujúce výrobné zariadenie. Poľnohospodársku pôdu spravujú firmy Agrikon a VK so sídlom v Bardejove, s využitím ako trvalo trávnaté porasty.

Na južnom konci obce je v prestavbe areál bývalého hospodárskeho dvora – ovčinka.

Tento areál sa navrhuje na jeho vnútornú reštrukturalizáciu a zmeny vo funkčnom využívaní. Je možnosť situovať tu menšie ale aj rozsiahlejšie podnikateľské aktivity. Charakter výrobných aktivít však musí mať takú náplň, aby nevplýval negatívne na kvalitu životného a obytného prostredia v obci.

### 2.7.4. šport, rekreácia a cestovný ruch

Pre cestovný ruch a rekreáciu, je územie obce zaujímavé z hľadiska prírodného charakteru prostredia. Možnosti rekreačného využívania potenciálu obce ponúka zaujímavý krajinný priestor vrchov Lazy a Červená vrbá s prepojením na obce

Rešov, Vyšná Voľa, Dubinné a Hankovce. Vzhľadom k prírodným hodnotám sú tieto priestory vhodné na cykloturistiku a nenáročnú pešiu turistiku. Samotná obec však poskytuje len možnosti napojenia na tieto trasy, ktoré je potrebné vytvoriť v okolitých obciach. Obec je známa svojou dobrou polohou pre zber jedlých húb.

Orientácia obce na poľnohospodárstvo a existencia ovčince v minulosti dáva predpoklady na rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky. Využiť na tento účel sa dá aj areál bývalého hospodárskeho dvora - ovčince.

Obec plánuje výstavbu lyžiarskeho vleku o dĺžke 700 m pre stredne dobrých lyžiarov a rodiny s deťmi s regionálnou pôsobnosťou.

Možnosti ubytovania turistov poskytne prestavba bývalej družstevnej bytovky na ubytovacie a stravovacie zariadenie. Ďalšie možnosti poskytuje časť samotných rodinných domov, ktoré úpravou môžu vyhovovať nárokom turistov.

Pre obyvateľov obce navrhujeme obecný park – detské ihrisko, ktorý bude slúžiť na dennú rekreáciu občanov a zároveň aj pre deti a mládež.

Na severnom konci obce sa plocha využívaná na športové hry navrhuje upraviť na multifunkčné ihrisko s celoročným využitím a prepojením na priestor za základnou školou, ktorý už dnes čiastočne slúži pre potreby športu mládeže a detí. V návrhu sa ráta s dostavbou zariadení pre komplexnú prevádzku – tribúna, šatne a hygienické zariadenia.

#### 2.7.5 verejná zeleň

V obci sa nachádza v súčasnosti verejná zeleň len okolo potoka Černošina. Navrhuje sa územným plánom zriadenie priestorov verejnej zelene na pozemkoch v južnej časti obce – obecný park. Menšie parkové úpravy medzi cestnými komunikáciami a potokom Černošina. Vytvorí sa komplexný systém prepájajúci navrhovaný obecný park na jednom konci s multifunkčným ihriskom na druhom konci obce. V týchto úpravách by mali byť vytvorené oddychové priestory, spoločensky dôležité časti, doplnenie vzrastlej zelene, atď. Parkové úpravy dotvoria aj novonavrhovanú výstavbu občianskej vybavenosti.

Skladba úprav by mala byť jednoduchá a využívať najmä zeleň miestneho charakteru, v obecnom parku by sa mali použiť iba materiály prírodné aby nekонтastovali s prírodným charakterom obce.

### 2.8. Vymedzenie zastavaného územia

Zastavané územie obce Nižná Voľa sa navrhuje v jeho severnej časti rozšíriť o plochy navrhovaného rozšírenia obytnej zástavby rodinných domov a multifunkčného ihriska. Na južnej strane o novonavrhovanú zástavbu a areál výroby nachádzajúci sa mimo intravilán obce.

Výhľadovo sa plánuje rozšírenie zastavaného územia obce vo výhľadovo určených obytných rozvojových plochách v severozápadnej a južnej časti.

### 2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Rozvoj obce limitujú a obmedzujú nasledovné ochranné pásma vyplývajúce zo



všeobecne platných predpisov, resp. lokálnych požiadaviek:

- hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti
  - 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedycestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie (ochranné pásma ciest vyplývajú zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách – cestného zákona a vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča, táto vzdialenosť je pri napätí
  - od 1 do 35 kV vrátane
    - a. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
    - b. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
    - c. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla, táto vzdialenosť je
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice(ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 656/2004 Z.z.)
- ochranné pásmo telekomunikačného vedenia je široké 1,5 m od osi jeho trasy a prebieha po celej dĺžke jeho trasy, hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie (ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 610/2003 Z.z.)
- ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranicu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia, vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm
  - 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorý rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty

- bezpečnostným pásmom sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo pôdorys, vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350 mm
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 350 mm
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
  - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
  - 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm
  - 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
 (ochranné a bezpečnostné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 656/2004 Z.z.)
- pásma ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany
  - 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
  - 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm
 (ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 442/2002 Z.z.)
- ochranné pásmo I. a II. stupňa vodných zdrojov a vodárenských tokov sú určené podľa miestnych podmienok, a sú do dokumentácie ÚPN obce zakreslené individuálne
- územná rezerva vodných tokov v šírke 10 m pri vodohospodársky významnom vodnom toku a 5 m pri drobných vodných tokoch od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze (podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z.z.)
- ochranné pásmo pohrebiska je 50 m, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať alebo umiestňovať budovy (podľa zákona NR SR č. 470/2005 Z.z.)

## **2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami**

Ochranné stavby CO obyvateľstva sú riešené v súlade s Vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany (§ 4 ods. 4) a v súlade

s koncepciou kolektívnej ochrany obyvateľstva SR ukrytím do roku 2010 schválenej uznesením vlády č.401/1998.

V obci ani jej katastrálnom území nie sú evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej obrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo by na ne boli kladené osobitné požiadavky, ktoré by bolo potrebné v ÚPD zohľadňovať. V súlade s plánom ukrytia obyvateľstva aktualizovanom v roku 2010 sa všetci obyvatelia ukrývajú vo vlastných rodinných domoch. To bude platiť aj pre novonavrhované rodinné domy.

Požiadavky zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi sa z hľadiska nárokov na požiarnu bezpečnosť pri návrhu územného rozvoja obce primerane zohľadňujú. Obec má vybudovanú požiarnu zbrojnicu, ktorá si vyžaduje rekonštrukciu.

Vodné toky na území obce kapacitne nepostačujú na odvedenie Q100 ročnej veľkej vody, preto navrhujeme dobudovanie protipovodňovej ochrany obce, dostavbou regulácie potoka v severnej a južnej časti, v priestoroch dostavby obce.

## 2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

V katastri obce sa nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Pre riešené územie platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK.

V katastri obce je územie hodnotné z hľadiska prírodného a krajinného tzv. územia kategórie „C“ – Potoky Voľa - Černošina – údolie potoka Voľa s nesúvislými brehovými porastmi. Územie sa nachádza v značne odlesnenej krajine, v ktorej sa striedajú ostrovčeky lesov. Brehové porasty tvoria hodnotný krajinný prvok v okolitej fádnej krajine.

Do katastra obce ešte zasahuje územie hodnotné z hľadiska prírodného a krajinného tzv. územia kategórie „C“ – Dolina potoka Rešovka – vytvára rozšírené alúvium v údolí s miernymi svahmi, ktoré sú kryté zmiešaným lesom s prevahou buka a so skupinovite premiešanou borovicou. V okrajových plášťoch je hojné zastúpenie hrabu s prímiesou javora poľného a hustým krovinatým podrastom. Územie predstavuje rozsiahle alúvium silne meandrujúceho toku v miestami rozšírenom štrkovitom riečišti. Bohatý súvislý brehový pás sa pomiestne rozširuje do väčších porastových skupín.

Krajinná ekológia vychádza zo štrukturálnych podmienok jej skladby. Koeficient ekologickej stability katastra je 3,50 – čo znamená územie s prevahou prírodných prvkov. V databáze prírodných prvkov dominujúce postavenie zaberajú trvalo trávnaté porasty, toky cez katastrálne územie obce a lesné porasty. Nezanedbateľné sú bodové miesta zelene.

Záujmové územia ochrany prírody a krajiny – biotopy európskeho a národného významu – sú zastúpené :

- *lesné biotopy európskeho významu:*

**Ls 5.1** bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy (9130).

Realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop, podlieha z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny – obvodnému úradu životného prostredia podľa § 6 zákona č. 543/2002 Z.z.

Návrh územného plánu zapracoval do seba aj miestny ÚSES. Ekologicky najhodnotnejším je navrhované miestne biocentrum Lazy, ktoré je rozšírením regionálneho biocentra Lazy. Miestne biocentrum Rovienky je prepojené na

nadregionálny biokoridor Topľa prostredníctvom miestneho biokoridoru Černošina.

Miestne biocentrum – je lesným komplexom drevinovým, bohatým vzhľadom k reliéfu, členitosti, hydrologickej sieti a charakteru lesných porastov, i okrajových prechodových zón najmä na zozložku. Vybrané zásady využívania územia: Zachovať charakter územia v relatívne nezmenenom stave. Hospodáriť tak, aby nedochádzalo k podstatným zásahom s nezvratnými dôsledkami na existujúci charakter biotopov európskeho významu. V LHP v rámci obnovy lesa uplatňovať autochtónne druhy s vylúčením územia cudzích prvkov. V lesných porastoch hospodáriť podľa pokynov LHP zohľadňujúcich požiadavky ochrany prírody a krajiny.

Ako plochy pre náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny sú určené všetky novonavrhované plochy verejnej zelene.

## **2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia**

### **2.12.1. doprava**

Na nadradenú cestnú sieť je obec napojená prostredníctvom štátnej cesty III/54518 Bardejov - Kuková a ďalej medzištátnou cestou I/77 (Poprad – Svidník) a štátnou cestou II/545 (Prešov – Becherov). Štátnu cestu zaraďujeme do funkčnej B (zberná komunikácia), funkčnej triedy B3, kde okrem zbernej funkcie a distribúcie miestnej dopravy na cestnú sieť SR, zabezpečuje aj priamu obsluhu príslušného územia. Tvorí základnú kostru dopravného systému obce Nižná Voľa. Jej šírkové usporiadanie je do značnej miery limitované okolitou zástavbou a reliéfom príslušného územia. Jedná sa o komunikáciu, na ktorej nie je obmedzená priama obsluha územia. V intraviláne je v kategórii MZ 8,0/50.

Navrhuje sa šírkové usporiadanie mimo zastavaného územia v kategórii B 7,5/70 (STN 73 6101) a v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 (STN 73 6110). V rámci rekonštrukcie cestnej komunikácie je potrebné vystavať chodník pre peších, odstavné pruhy pre autobusy, odkanalizovanie a prenos energetických sietí do zeme.

Dopravu v časti v obci zabezpečujú miestne komunikácie funkčnej skupiny C, funkčnej triedy C3, kategórie MOU 6,5/40 a MO 4,25/40.

Všetky tieto miestne komunikácie sú vo vnútri obytných útvarov, ktoré sprístupňujú jednotlivé nehnuteľnosti. Sú to komunikácie s najnižším dopravným významom, ktoré sú využívané výhradne zdrojovou a cieľovou dopravou. Ich priestorové usporiadanie je plne podriadené okolitým podmienkam a funkčným požiadavkám príslušného územia.

V rámci novej zástavby navrhujeme v IBV Nad Olejára výstavbu miestnej komunikácie zaradenej do funkčnej skupiny C (obslužná komunikácia), funkčnej triedy C3, kategórie MOU 6,5/40.

V budúcnosti vzhľadom k zabezpečeniu potrebnej kvality pohybu dopravného prúdu, odporúčame výstavbu nových miestnych komunikácií vo funkčnej skupine C (obslužná komunikácia), funkčnej triedy C3, kategórie MOU 6,5/40 a MO 6,5/40.

Vzhľadom k tomu, že pozdĺž týchto komunikácií nie je vedená súbežná komunikácia pre peších, slúžia tieto miestne komunikácie ako sieť pešej a cyklistickej dopravy.

Súčasťou návrhu je aj výstavba dvoch mostových telies na severnom a južnom konci obce.

- autobusová (hromadná) doprava

Autobusová doprava je v obci zabezpečená po ceste III/54518. V obci sú umiestnené dve zastávky SAD. Denne do obce prichádza a odchádza z nej 8 liniek.

V blízkej budúcnosti nepredpokladáme rozvoj autobusovej dopravy smerom do obce. Autobusovú dopravu bude aj naďalej zabezpečovať a následne distribuovať pešiu dopravu do obce, cestná komunikácia III/54518.

Pri výstavbe lyžiarskeho vleku bude potrebné vybudovať novú autobusovú zástavku pred novonavrhovaným ubytovacím zariadením a lyžiarskym strediskom.

- tranzitná doprava

Predpokladáme, že vplyv tranzitnej dopravy vzhľadom na polohu a dopravný význam obce je minimálny.

- pešia doprava

Pešia doprava predstavuje nezanedbateľnú zložku dopravného prúdu. V súčasnosti nie sú v obci vybudované komunikácie pre peších. Po vstupe do obce dochádza k distribúcii pešej dopravy do jednotlivých častí obce pomocou miestnych komunikácií.

Navrhuje sa dostavba komunikácie pre peších v celej dĺžke cestnej komunikácie III/54518 min. šírky 2,00 m. Súčasťou bude aj pruh pre cyklistov, ako prvok plánovanej cyklotrasy. Výhľadové budovanie trás peších komunikácií v obci, je v niektorých častiach limitované priestorovou polohou jednotlivých nehnuteľností. Distribúciu pešej dopravy v obci budú aj naďalej zabezpečovať miestne obslužné resp. miestne obslužné upokojené komunikácie.

- statická doprava

Plochy určené pre parkovanie vozidiel nie sú v súčasnosti v obci vybudované. Územným plánom sa navrhuje vybudovanie nových parkovísk pri Obecnom úrade, Dome smútku, škole, obecnom parku a pred Domom služieb a obchodu.

#### 2.12.2. vodné hospodárstvo

Z vodohospodárskeho hľadiska katastrálne územie obce Nižná Voľa sa nachádza v povodí č. 4-30-09-089 vodného toku Černošina.

Katastrálnym územím nevedú vodovodné a kanalizačné potrubia vyššieho významu.

#### Zásobovanie pitnou vodou

Obec Nižná Voľa nemá vybudovaný obecný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z jednotlivých domových studní. Voda zo studní v mnohých prípadoch vykazuje znečistenie po stránke bakteriologickej a chemickej, čím nevyhovuje predpísanej STN. Domové studne nespĺňajú ani podmienky hygienickej ochrany vodného zdroja. Obec má nedostatok kvalitnej pitnej vody.

Obec nemá vypracovanú projektovú dokumentáciu na výstavbu vodovodu.

- výpočet potreby vody

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou  $135 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$ . Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou  $15 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$ .

Počet obyvateľov: výhľad 390 obyv.

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Špecifická potreba vody	Priemerná potreba vody			Maximálny denná potreba vody			Maximálna hodinová potreba vody		
	M	go	Qp			Qm			Qh		
	osoby	l/os/d	m <sup>3</sup> /d	m <sup>3</sup> /hod	l/s	m <sup>3</sup> /d	m <sup>3</sup> /hod	l/s	m <sup>3</sup> /d	m <sup>3</sup> /hod	l/s
Nižná Voľa	390	150	67,50	2,81	0,78	135,00	5,63	1,56	243,00	10,13	2,81

- vodný zdroj

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min.  $1,56 \text{ l.s}^{-1}$** .

V blízkom okolí obce nie je žiadny zachytený vodný zdroj. Navrhujeme zriadiť hydrogeologický vrt v náplavoch potoka Černošina, severne od obce s výdatnosťou  $Q = 1,56 \text{ l/s}$ .

**Vrt NV1** navrhujeme o hĺbke 30,0 m, s vystrojením OC rúrou priemeru D 324 mm.

Pri predpoklade, že kvalita vody vo vrte nezodpovedá požiadavkám Vyhlášky MZ č. 151/2004 Z.z. navrhujeme vodu z vrtu upravovať v **úpravni vody**  $Q = 1,56 \text{ l/s}$ .

- akumulácia vody

#### **Akumulácia vody:**

$$V_{\min} = Q_m \times 0,6 = 81,0 \text{ m}^3$$

Navrhuje sa akumuláciu vody vo vodojeme o objeme  $100 \text{ m}^3$ .

- tlakové pomery

Vzhľadom na rozsah jestvujúcej a navrhovanej zástavby v rozmedzí 255,0 až 300,0 m n/m a navrhovanej kóty dna vodojemu 320,0 m n/m spotrebisko tvorí jedno tlakové pásmo, čo je v zmysle STN 75 54 01 min  $0,25 \text{ MPa}$  a max  $0,60 \text{ MPa}$ , výnimočné min  $0,15 \text{ MPa}$  a max  $0,70 \text{ MPa}$ .

- vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01.

- **výtlačné potrubie** je navrhované na prietok:

- **maximálny denný prietok  $Q_m$**

- **zásobné potrubie a potrubia rozvodnej vodovodnej siete** je navrhované na väčší z prietokov:

- **maximálny hodinový prietok  $Q_h$**

- **maximálny denný prietok  $Q_m$  + prietok pri požiaroch  $Q_{pož}$**

Trasy jednotlivých potrubí rozvodnej vodovodnej siete sú vo verejnom priestranstve, a to okrajom komunikácií a v zelených pásoch. Na výstavbu vodovodu sa použili sa rúry z HDPE profilu DN 80 mm a DN 100 mm.

Na potrubíach rozvodnej siete sú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery.

Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody vodovodnej siete je výlučne cez domové vodovodné prípojky.

- meranie a regulácia

Meranie celkového odberu vody pre obec navrhujeme vo vodojeme.

- technické riešenie

Technický návrh výstavby vodovodu vychádza z požiadavky zabezpečiť vodný zdroj s dostatočným množstvom vody vhodnej pre pitné účely, akumulácie vody a rozvodu pitnej vody v obci.

Pre obec je potrebné zabezpečiť dodávku pitnej vody v množstve maximálnej dennej potreby  **$Q_m = 1,56$  l/s**.

V záujmovej oblasti nie je zachytený žiadny vodný zdroj za účelom pre hromadné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou. Preto navrhujeme riešiť nepriaznivý stav v zásobovaní pitnou vodou výstavbou vodovodu s podzemnými vodnými zdrojmi.

Ako vodný zdroj navrhujeme:

- výstavbu jedného hydrogeologického vrtu v údolnej nive potoka Černošina.

Upravená voda z vrtu bude cez výtlačné potrubie DN/ID 80 privádzaná do vodojemu. Za účelom akumulácie vody pre vyrovnanie rozdielu v nerovnomernosti odberu vody v spotrebisku navrhujeme výstavbu vodojemu – 100 m<sup>3</sup> s osadením na kóte dna 320,0 m n/m. Vo vodojeme bude prebiehať hygienické zabezpečenie vody.

Zásobným potrubím DN/ID 100 je voda z vodojemov dopravovaná do spotrebiska. V spotrebisku je zabezpečený rozvod vody potrubím DN/ID 100 rozvodnej vodovodnej siete, tak aby bolo možné napojiť jednotlivých odberateľov cez čo najkratšie domové vodovodné prípojky.

Rozsah vodovodného potrubia:

- výtlačné potrubie DN/ID 80 mm – 435,0 m
- zásobné potrubie DN/ID 100 mm – 247,0 m
- rozvodné potrubie DN/ID 100 mm – 3 773,0 m

Celková dĺžka vodovodného systému obce je 4 455,0 m.

## Kanalizácia

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Odpadové vody z domácností a občiansko-technickej vybavenosti obce sú odvádzané do samostatných žúmp. Vzhľadom na vodotesnosť žúmp môže dochádzať ku nepriaznivým vplyvom na

bezprostredné okolie. Tento spôsob odvádzania splaškových vôd je v súčasnej dobe nevyhovujúci a kladie nároky na pravidelnosť vývozu žúmp za účelom likvidácie odpadových splaškových vôd čo nie vždy je dodržiavané.

Obec nemá vypracovanú projektovú dokumentáciu odkanalizovania obce.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a cesty III. triedy prebieha systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Vyústenie dažďovej vody je do vodných tokov.

- výpočet množstva a znečistenie splaškovej odpadovej vody

Množstvo odpadových splaškových vôd je na základe STN 75 6101 stanovené z výpočtu potreby vody pre odkanalizovanú lokalitu.

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽp SR č. 684 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou  $135 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$ . Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou  $15 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$ .

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Špecifická potreba vody	Priemerný denný prietok splaškov	Priemerný hodinový prietok splaškov	Koeficient dennej nerovnomernosti	Maximálny denný prietok splaškov	Koeficient hodinovej nerovnomernosti		Maximálny hodinový prietok splaškov	Minimálny hodinový prietok splaškov
	M	go	Q <sub>24</sub>	Q <sub>h24</sub>	k <sub>d</sub>	Q <sub>d</sub>	k <sub>max</sub>	k <sub>max</sub>	Q <sub>hmax</sub>	Q <sub>hmin</sub>
	osoby	l/os/d	m <sup>3</sup> /d	m <sup>3</sup> /hod		m <sup>3</sup> /d			m <sup>3</sup> /hod	m <sup>3</sup> /hod
Nižná Vofa	390	150	67,50	2,81	2,000	135,00	3,750	0,60	21,09	1,69

$$Q_{24} = 67,50 \text{ m}^3/\text{d} = 2,81 \text{ m}^3/\text{hod} = 0,78 \text{ l/s}$$

$$Q_d = 135,00 \text{ m}^3/\text{d} = 5,63 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,56 \text{ l/s}$$

$$Q_{hmax} = 21,09 \text{ m}^3/\text{h} = 5,86 \text{ l/s}$$

#### Denná produkcia znečistenia podľa BSK, CHSK a NL

$$BSK_5 = M \times 0,060 \text{ kg/os/d}, \text{ CHSK} = M \times 0,120 \text{ kg/os/d}, \text{ NL} = M \times 0,055 \text{ kg/os/d}$$

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Znečistenie		
		BSK <sub>5</sub>	CHSK	NL
	M	kg/d	kg/d	kg/d
	osoby			
Nižná Vofa	390	27,00	54,00	24,75

- kanalizačné potrubie

Dimenzovanie potrubia je v zmysle STN 75 6101 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd.

- návrh splaškovej kanalizácia

Odkanalizovanie obce navrhujeme výstavbou delenej kanalizácie na odvedenie splaškovej odpadovej vody od obyvateľstva a od občianskej a technickej



vybavenosti obce. Čistenie zachytených splaškových vôd navrhujeme v mechanicko-biologickej ČOV. Odkanalizovanie obce navrhujeme ako jeden prevádzky schopný celok zabezpečujúci odvádzanie a čistenie splaškových vôd.

- stoková sieť

Vzhľadom na spádové pomery je navrhovaný gravitačný prietok splaškových odpadových vôd.

Stokovú sieť tvoria stoky, ktoré zabezpečia možnosť napojenia jednotlivých producentov splaškových vôd v obvode zástavby obce. Trasa stokovej siete je vedená verejným priestranstvom predovšetkým okrajom miestnych ciest a okrajom štátnej cesty.

V zmysle STN 75 6101 je profil kanalizačného potrubia navrhnutý DN 300 mm v celom rozsahu stavby. Pre obec navrhujeme stokovú sieť v rozsahu 3960,0 m.

Pre hĺbku uloženia platí podmienka, že kanalizačné potrubie je uložené pod niveletou ostatných podzemných vedení. Na trase kanalizačnej siete budú osadené lomové, spojovacie a revízne kanalizačné šachty umiestnené v maximálnej vzdialenosti od seba 50 m.

- čistenie splaškových vôd

Čistenie splaškových vôd odvádzaných z obce navrhujeme v samostatnej čistiarni odpadových vôd. ČOV je navrhovaná mechanicko-biologickej ČOV pre 450 EO.

ČOV pozostáva z dvoch stupňov čistenia, mechanického a biologického a z kalového hospodárstva. Odpadové vody vyčistené v ČOV sú cez potrubie odtoku z ČOV vyústené do recipientu, potoka Černošina.

#### Kvalita vyčistenej vody

Garantované parametre vyčistenej odpadovej vody predstavujú maximálne koncentrácie jednotlivých zložiek odpadovej vody namerané v zlievanej vzorke.

Odtok z biologickej ČOV:

$$\text{BSK}_5 = 25 \text{ mg/l}$$

$$\text{CHSK} = 120 \text{ mg/l}$$

$$\text{nerozpustené látky} = 25 \text{ mg/l}$$

Oplotenie areálu ČOV v rozsahu 20 x 40 m.

Meranie prietoku vyčistených vôd do recipientu je na odtoku z ČOV.

Elektrická energia pre ČOV zabezpečí sa výstavbou el. NN prípojky. Napojenie el. prípojok je na jestvujúcu vzdušnú el. rozvodnú sieť.

Prístup k areálu ČOV je možný po spevnenej účelovej ceste, ktorá bude napojená na obecnú cestu.

- dažďová kanalizácia

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a cesty III. triedy v jestvujúcej zástavbe navrhujeme kombinovaným spôsobom, pomocou systémom dažďovej kanalizácie a rigolov.

Dažďová kanalizácie bude uložená v chodníkoch obojstranne, resp. jednostranne pozdĺž cesty III. triedy. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do vodných tokov, resp. odvodňovacích priekop.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych ciest bude systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne pozdĺž miestnych ciest.

V novonavrhovanej zástavbe riešiť odvedenie povrchových vôd systémom cestných rigolov a odvodňovacích priekop.

#### Vodné toky

Cez katastrálne územie obce preteká hlavný tok, potok Černošina v smere sever - juh so svojimi prítokmi. Potok je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, závod PBH, stredisko Bardejov. Potok Černošina je upravená v časti úseku zastavenej časti obce.

Úprava potoka je narušená na mnohých miestach, preto navrhujeme opevnenie korytá zrekonštruovať a zrealizovať úpravu toku až po posledný dom na dolnom /južnom/ konci obce a zároveň na severnom až k multifunkčnému ihrisku.

#### 2.12.3. energetika

V obci Nižná Voľa sú navrhnuté v rámci územného plánu obce nové miesta pre výstavbu rodinných domov a občianskeho vybavenia obce, nové cestné komunikácie a úpravy jestvujúcich cestných komunikácií. Preto sú potrebné úpravy elektrických, telekomunikačných a ostatných rozvodov vzhľadom na rozvoj obce. Navrhnuté úpravy nebudú rušivým prvkom celkového vzhľadu obce a prispievajú k zlepšeniu života v obci Nižná Voľa.

##### - rozvod elektrickej energie

Obec Nižná Voľa je napojená na elektrickú energiu z VN-22kV prípojky z linky č.229, ktorá prechádza západnou časťou katastra obce. Z VN-22kV prípojky sú napojené trafostanice 22kV/400V TS (160kVA) v strede obce a trafostanica TS-2 (160kVA) na južnej strane obce. Trafostanice sú stožiarové. Zo stožiarovej trafostanice sú napojené vzdušné NN vedenia, ktoré prechádzajú celou obcou. Rodinné domy a ostatné objekty v obci sú napojené na elektrickú energiu prevažne vzdušnými NN prípojkami. Vzhľadom na výhľadové rozšírenie obce je potrebné v obci rekonštruovať jestvujúce trafostanice TS-1 a TS-2 výmenou pôvodných transformátorov. Jestvujúce NN vedenie je potrebné upraviť tak, aby vyhovovalo rastúcim požiadavkám na odber elektrickej energie.

V obci Nižná Voľa navrhujeme jestvujúce trafostanice TS-1 a TS-2 ponechať vrátane ich VN-22kV prípojok. Obe trafostanice však navrhujeme rekonštruovať z výkonu 160kVA na výkon 250kVA. Nove obytné zóny v obci navrhujeme napojiť na elektrickú NN sieť z rekonštruovaných trafostaníc. Nové objekty navrhujeme napojiť z pôvodného NN vedenia samostatnými káblovými prípojkami alebo z nového káblového vedenia. V nových obytných zónach navrhujeme nové káblové vedenie, ktoré bude napájať nové distribučné NN rozvádzače. Z nových distribučných NN rozvádzačov navrhujeme napojiť novými káblovými NN prípojkami novú domovú výstavbu. Trasy NN rozvodov v obci Nižná Voľa budú uložené vedľa prístupových komunikácií v zeleni resp. pod chodníkom. Nové káblové vedenie bude uložené

v zemi s minimálnym krytím kábla 50cm vo voľnom teréne a 1m pod komunikáciou v chráničke.

- verejné osvetlenie

V obci Nižná Voľa je verejné osvetlenie na stĺpoch NN siete, so vzdušným rozvodom. Verejné osvetlenie je ovládané z rozvádzačov verejného osvetlenia s meraním spotreby elektrickej energie. Jestvujúce verejné osvetlenie je potrebné rekonštruovať vzhľadom na bezpečnosť a rozvoj obce.

V obci Nižná Voľa navrhujeme jestvujúci rozvod verejného osvetlenia ponechať a jestvujúce svietidlá vymeniť za nové s novým svetelným zdrojom. Nové osvetlenie navrhujeme v miestach, kde bude nová výstavba. Nové osvetlenie navrhujeme na oceľovým osvetľovacích stožiaroch nadzemnej výšky 10m, so svietidlom 1x150W, s kábelovým rozvodom uloženým v zemi. Nové osvetlenie bude napojené na pôvodné osvetlenie. V rámci verejného osvetlenia navrhujeme iluminovať významné objekty v obci a osadiť informačné a smerové tabule s podsvietením s informáciami z obce Nižná Voľa. Rozvádzače verejného osvetlenia navrhujeme ponechať na pôvodných miestach, elektrickú časť a skriňu rozvádzača navrhujeme. Ovládanie a meranie spotreby elektrickej energie navrhujeme v pôvodnom rozvádzači verejného osvetlenia.

- zásobovanie plynom

Obec Nižná Voľa je zásobovaná stredotlakovým plynovodom /STL/ s PN do 300 kPa z regulačnej stanice pri obci Porúbka.

Plynovodná sieť v podstate pokrýva celé obývané územie obce. Pre rodinné domy bez centrálnej dodávky tepla je typickým komplexné používanie plynu pre potreby varenia, ohrevu teplej vody a vykurovania. Plynové vykurovanie má väčšinou formu ústredného alebo etážového vykurovania, len výnimočne sa realizuje plynovými pecami. V objektoch vybavenosti služieb, remesiel, obchodu či drobného priemyslu sa zemný plyn používa hlavne pre technologické potreby, prípadne aj na vykurovanie.

V náväznosti na urbanistickú koncepciu ÚPN sa predpokladá rozšírenie jestvujúcej STL plynovodnej siete pre potrebu zásobovania zemným plynom plánovanej novonavrhovanej zástavby. Plyn bude využívaný pre potrebu vykurovania, varenia a prípravy teplej vody. .

Potreba plynu :

Hodinová potreba :

- rodinné domy jestvujúce	57 x 3,71 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>	= 211,5 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>
plánované	65 x 3,71 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>	= 241,2 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>
- ostatné objekty jestvujúce a plánované - /Obecný úrad, Pohostinstvo, Ubytovňa, Družstvo a pod./		= 100,0 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>
Spolu		= 552,7 m <sup>3</sup> .hod <sup>-1</sup>

Navrhované plynovody doplnia a zokruhujú už existujúcu sieť. Rozšírenie STL plynovodu pre plánovanú výstavbu rodinných domov bude v prevedení z plastových rúr podľa podmienok dodávateľa plynu SPP a.s Jednotlivý odberatelia budú pripojení na rozvodnú sieť cez STL prípojky, ktoré budú vyvedené na hranici pozemku zvlášť pre každý rodinný dom.

#### 2.12.4. telekomunikácie

Obec Nižná Voľa je napojená na verejnú telekomunikačnú sieť (VTS) vzdušným telefónnym vedením. V obci je vzdušný telefónny rozvod na drevených stĺpoch, z ktorého sú napojené rodinné domy a ostatné objekty na VTS. Vzhľadom na rastúce požiadavky na kvalitu prenosu VTS je potrebné rekonštruovať telefónny rozvod v obci. Vzdušné telefónne vedenie je na samostatných drevených stĺpoch.

V obci Nižná Voľa navrhujeme pôvodné vzdušné telekomunikačné vedenie (VTS) preložiť do zemného vedenia. V rámci kabelizácie VTS navrhujeme do spoločnej ryhy s telekomunikačnými káblami uložiť 2xHDPE rúrky pre budúci rozvod optických káblov. Napojenie rodinných domov a ostatných objektov na VTS navrhujeme vzdušnými prípojkami z účastníckych rozvodov osadených na drevených jednoduchých telefónnych stĺpoch

- miestny rozhlas

Miestny rozhlas obce Nižná Voľa je na samostatných oceľových stožiaroch resp. na stožiaroch NN siete so vzdušným rozvodom a reproduktormi.

Jestvujúci rozvod miestneho rozhlasu obce Nižná Voľa navrhujeme ponechať. Jestvujúce reproduktory navrhujeme vymeniť za nové. V miestach novej zástavby navrhujeme nový rozvod miestneho rozhlasu na stožiaroch nového verejného osvetlenia s novými reproduktormi 15W/100V. Na obecnom úrade navrhujeme inštalovať novú ústredňu pre miestny rozhlas. Ústredňu navrhujeme vybaviť výstražnou sirénou, tunerom a CD playerom.

#### 2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Katastrálne územie obce Nižná Voľa a jeho zastavané územia sú prostredím vysokej úrovne životného prostredia.

Najväčšími problémami v obci z hľadiska životného prostredia je chýbajúca pobrežná vegetácia, ochranné a líniové porasty, množstvo zelene v obci, znečisťovanie tokov odpadom.

Premena niektorých častí obce na verejnú zeleň, ochranná dosadba zelene okolo vodných tokov a premena ornej pôdy a lúčnych porastov v intraviláne na záhrady, vytvára plynulý prechod z urbanizovaného prostredia priamo do prírody.

Ohrozenie podzemných vôd individuálnymi žumpami a septikmi vyrieši dostavba kanalizácie. Proti prívalovým vodám sa navrhuje rekonštrukcia a úprava celého koryta potoka Černošina.

Z hľadiska funkčného využívania, výroba v obci nie je zastúpená, priestory pre jej rozvoj ponúka bývalý areál hospodárskeho dvora pri južnom vstupe do obce.

Výstavba kanalizácie a obmedzenie poľnohospodárskej výroby zmenou kultúr pozemkov na lúčne porasty minimalizuje znečistenie podzemných a povrchových vôd.

Podmieňujúcimi požiadavkami stabilizácie potencionálnych zosuvných partíí je ochrana a dosadenie vzrastlej svahovej zelene. Svahové prívalové vody sú zachytávané hustým porastom, ktorý eliminuje pohyb neupravených úsekov. Tým je povrch stabilizovaný a nedochádza k prehľbovaniu erózných činností. Nenarušené, mierne sklonité svahové polohy sú stavebne využiteľné bez osobitných opatrení.

Podľa Programu odpadového hospodárstva sa zberom TKO zaoberá a zber realizuje Obec Šarišské Čierne. Odpad je vyvážený na riadenú skládku TKO v Hertníku, okres Bardejov, ročne cca 26 ton. Separovaným zberom sa na území obce zaoberá a zber realizuje firma Ekobard, Bardejov.

## 2.14. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného fondu

Rozloha katastrálneho územia je 717 ha s prevládajúcou rozlohou trvalo trávnatých porastov. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 358 ha (orná pôda 32 ha, trvalo trávnaté porasty 316 ha, záhrady a sady 10 ha), lesnej pôdy 232 ha, vodnej plochy 8 ha, zastavanej plochy 14 ha a neplodnej plochy – ostatná 105 ha.

Pri vypracovaní územného plánu obce Nižná Voľa sa rešpektovali zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití tak, ako sú stanovené zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Podľa § 12 tohto zákona možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a na iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie pôdneho fondu, je podľa zákona povinný chrániť poľnohospodársku pôdu, zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny, uvedenej v prílohe č. 3 k tomuto zákonu. Poľnohospodárske pôdy na katastrálnom území obce sú zaradené do 5-9 skupiny BPEJ, ktoré v zmysle § 12 nie sú zahrnuté do zoznamu skupín, osobitne chránených týmto zákonom.

Jednotlivé funkcie, pre ktoré sú jednotlivé zábery pôdneho fondu navrhnuté:

1. - 3. Sústredená výstavba rodinných domov, 4. – 8. Rozptýlená výstavba rodinných domov, 9. Verejná zeleň, 10. Miestne komunikácie, 11. Technická infraštruktúra, 12. Parkovacie plochy 13. Športová a rekreačná vybavenosť

Územné rezervy:

14. Sústredená výstavba rodinných domov.

Celkový záber pôdneho fondu pre navrhovaný rozvoj obce do roku 2035 je 7,171 ha, z toho je 6,854 ha poľnohospodárskej pôdy.

### Vyhodnotenie navrhovaných záberov pôdneho fondu – obec Nižná Voľa

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Melioračné zariadenia	Lokalita 1 – ZÚ 2 – mimo ZÚ
			Celkom (ha)	z toho			
				Skupina BPEJ	Výmera (ha)		
1	Rodinné domy	4,080	4,080	5 – 0602005	0,317	-	1
				7 – 0670433	0,099	-	1
				9 – 0782882	3,664		1,2
2	Rodinné domy	0,749	0,749	5 – 0602005	0,431	-	1
				9 – 0682685	0,318	-	2
3	Rodinné domy	0,554	0,554	7 – 0670438	0,001	-	2
				9 – 0782675	0,553	-	2
4	Rodinné domy	0,034	0,034	7 – 0670433	0,034	-	1
5a	Rodinné domy	0,170	0,170	5 – 0602005	0,170	-	1

5b	Rodinné domy	0,102	0,102	5 – 0602005	0,102	-	1
5c	Rodinné domy	0,151	0,151	8 – 0778462	0,151	-	1
6	Rodinné domy	0,130	0,130	8 – 0778462	0,130	-	1
7	Rodinné domy	0,426	0,374	8 – 0778462	0,008	-	1
				9 – 0782883	0,366	-	1
8	Rodinné domy	0,224	0,224	8 – 0778462	0,066	-	1
				9 – 0782883	0,158	-	1
9	Verejná zeleň	0,134	0,093	5 – 0602005	0,036	-	2
				9 – 0682685	0,057	-	2
10a	Miestna komunikácia	0,079	0,063	5 – 0602005	0,029	-	2
				9 – 0682685	0,034	-	2
10b	Miestna komunikácia	0,054	0,020	9 – 0782675	0,020	-	2
11a	Technická infraštruktúra	0,110	0,040	5 – 0602005	0,040	-	2
11b	Technická infraštruktúra	0,040	0,040	9 – 0782882	0,040	-	2
12	Parkovacie plochy	0,008	0,008	9 – 0782882	0,008	-	1
13	Športovisko	0,126	0,062	9 – 0782675	0,062	-	2
	Spolu	7,171	6,854		6,854		1 – 4,45 ha 2 – 2,40 ha

## 2.15. Hodnotenie navrhovaného riešenia

Územný plán obce Nižná Voľa vytvára podmienky pre koordinačnú činnosť v území, zhodnocuje potenciál, stav infraštruktúry, rozvojové trendy v časových etapách zohľadňujúc spoločenskú potrebu. Sumarizuje a premieta do jednotlivých oblastí rozhodujúce dokumenty prijaté na úrovni vlády SR (KURS 2001), samosprávneho kraja Prešov (ÚPN VÚC Prešovského kraja 2004), okresu Bardejov a obce (PHSR, Zadanie).

Stanovuje ochranu najcennejších prvkov prírodného prostredia ako aj prvkov ÚSES, vytvorením uceleného miestneho systému ekologickej stability, vychádzajúceho z prvkov nadregionálneho a regionálneho systému ekologickej stability a pozostáva z reálnych a potencionálnych biocentier a biokoridorov. Minimalizuje vplyv faktorov negatívne ovplyvňujúcich životné prostredie a stresové faktory, výsadbou ochrannej a izolačnej zelene a nárastom plôch verejnej zelene. Činnosť v krajine musí byť zameraná na zachovanie a rozvíjanie súčasnej prírodnej a krajinnej štruktúry systematickou obnovou lesných porastov a racionálnym využívaním poľnohospodárskeho pôdneho fondu a zavedením ekostabilizačných opatrení. Systémom verejnej zelene sa doplní vidiecke prostredie o mestské urbanizované prvky.

Navrhuje intenzifikáciu zastavaného územia a určuje smery a spôsob jeho rozvoja mimo zastavané územia v potrebnej miere, vyplývajúcej z požiadaviek rastu obce v návrhovom období. Ako prvé by sa mali začať zastavovať voľné prieluky a lokalita Nad Olejára.

Zariadenie občianskej vybavenosti komerčného charakteru sa bude realizovať podľa reálneho dopytu a ponuky. Výstavba rekreačných a sociálnych zariadení bude závisieť od finančných možností obce (získanie finančných prostriedkov zo štátnych, či európskych zdrojov).

Vymedzuje chránené koridory pre navrhovanú výstavbu prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry a vytyčuje územné rezervy pre výhľadový rozvoj jednotlivých

funkcií po návrhovom období za účelom postupnej prípravy podmienok v priebehu návrhového obdobia k možnému naplneniu týchto koncepčných zámerov.

## **2.16. Návrh záväznej časti**

Podľa § 13 zákona č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 12, ods. 6 Vyhlášky MZP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa určujú tieto záväzné zásady a regulatívy rozvoja obce Nižná Voľa:

### **I. Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia**

#### *1.1 Regulatívy priestorového usporiadania*

- 1.1.1 Vytvoriť kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.1.2 Rešpektovať jestvujúce funkčné zónovanie, nové priestory pre jednotlivé funkcie riešiť v náväznosti na jestvujúce funkčné plochy
- 1.1.3 Uprednostniť zástavbu lokalít s čiastočne prítomnou, resp. s projekčne pripravenou dopravnou a technickou infraštruktúrou
- 1.1.4 Limitujúcimi faktormi pre priestorový rozvoj obce je
  - vedenie VN na juhozápadnej strane obce
  - ochrana prírodných a krajinných hodnôt na západnej, severnej a južnej strane
  - výškovo náročný terén na východnej a západnej strane
- 1.1.5 Hlavnou kompozičnou osou obce je potok Černošina s prirodzenou centrálnou zónou obce v priestore od zástavby pod kostolom po Obecný úrad
- 1.1.6 Chrániť hodnotné krajinné a prírodné priehľady a panorámy

#### *1.2 Regulatívy funkčného využívania územia*

- 1.2.1 Obytné územie
  - 1.2.1.1 Uprednostniť prestavbu staršieho, najmä neobývaného bytového fondu
  - 1.2.1.2 Využiť všetky prázdne parcely a prieluky v zastavanom území
  - 1.2.1.3 Výstavbu nových bytových jednotiek realizovať iba v samostatne stojacích rodinných domoch, bytové jednotky radiť nad alebo za sebou
  - 1.2.1.4 Bývanie povoliť integrované iba s čistými a nehluknými prevádzkami
  - 1.2.1.5 Hygienicky závadné prevádzky je nevyhnutné vymiestniť mimo obytné územie na plochy s funkciou výrobnou
- 1.2.2 Výrobné územie
  - 1.2.2.1 Podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie
  - 1.2.2.2 Podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj obce

### 1.2.2.3 Výrobné prevádzky sústreďovať na navrhovanú rozvojovú plochu

## **II. Podmienky a intenzita využitia jednotlivých plôch**

### 2.1 Za záväzné považovať funkčné využitie z grafickej časti ÚPN-O, výkres č.3, 7

#### 2.1.1 Stavebná čiara maximálne 15 metrov od cestnej komunikácie

### 2.2 *Plochy bývania vidieckeho typu Bv*

#### 2.2.1 pre rodinné bývanie v rodinných domoch s príslušným zázemím úžitkových záhrad a chovom drobných hospodárskych zvierat

#### 2.2.2 Prípustné využitie

- podstatne nerušiacie zariadenia drobnej remeselnej hospodárskej produkcie
- zariadenia záhradníctva a skleníkového hospodárstva
- zariadenia pre maloobchod, nevýrobné služby a verejné stravovanie, slúžiace pre obsluhu tohto územia

#### 2.2.3 Obmedzujúce využitie

- zariadenia sociálne, zdravotné a športové
- nerušivé zariadenia poľnohospodárskej výroby a služieb
- nerušiacie zariadenia špecifickej vybavenosti

### 2.3 *Plochy občianskej vybavenosti Ov*

#### 2.3.1 pre umiestnenie zariadení základnej, vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti

#### 2.3.2 Prípustné využitie

- koncentrované zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
- zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva
- zariadenia kultúry a verejnej administratívy

#### 2.3.3 Obmedzujúce využitie

- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
- nerušiacie zariadenia špecifickej vybavenosti

### 2.4 *Plochy výroby Pv*

#### 2.4.1 pre zariadenia výroby a výrobných služieb všetkého druhu, pokiaľ to nie je obmedzené špecifickými požiadavkami na ochranu životného prostredia a pre živnostenské, pre objekty poľnohospodárskej výroby živočíšnej aj rastlinnej a remeselnícke aktivity, drobnú výrobu a výrobné služby, ktoré výraznejšie neohrozujú kvalitu životného prostredia

#### 2.4.2 Prípustné využitie

- prenajímateľné výrobné zariadenia
- zariadenia pre skladovanie a distribúciu tovarov
- skladové poľnohospodárske objekty
- opravárenské a údržbárske základne a dielne

#### 2.4.3 Obmedzujúce využitie

- služobné byty pre správcov zariadení

#### 2.4.4 Vylučujúce využitie

- objekty určené na skladovanie a spracovanie toxického, výbušného a rádioaktívneho materiálu



- čerpace stanice pohonných hmôt verejného a neverejného charakteru

## 2.5 *Plochy pre rekreačné a športové aktivity Šr*

2.5.1 pre umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času obyvateľstva

2.5.2 Prípustné využitie

- verejné a individuálne rekreačné objekty a zariadenia
- verejné individuálne športové, športovo-rehabilitačné zariadenia
- doplňujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- objekty pre verejné stravovanie a ubytovanie
- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
- technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti

2.5.3 Obmedzujúce využitie

- pohotovostné a služobné byty
- menšie zariadenia organizovanej športovej činnosti

## 2.6 *Plochy verejnej zelene Vz*

2.6.1 pre umiestnenie upravených verejných parkových plôch a parkovo upravených priestranstiev

2.6.2 Prípustné využitie

- parky a ostatnú upravovanú zeleň, určenú pre verejnosť
- doplňujúce objekty pre údržbu a technické vybavenie

2.6.3 Obmedzujúce využitie

- rozsahovo menšie a nenáročné rekreačné, športové a kultúrno-spoločenské zariadenia
- zábavné strediská
- rehabilitačno-rekreačné zariadenia

2.7 Okrem regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia, sa územným plánom navrhuje prípustná výška zástavby, uvedená v maximálnom doporučovanom počte nadzemných podlaží a podkrovia (napr. 2+p) a prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná percentuálne ako pomer najväčšej prípustnej stavebne využiteľnej plochy k celkovej ploche pozemku (napr. 0,20), výkres č.7.

### **III. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskej vybavenosti**

3.1 Koncentrácia do uzlových priestorov obce, aby vytvárali akcenty urbanistickej kompozície a umožnili optimálnu dochádzku

3.2 Pre ubytovanie občanov v dôchodkovom veku preferovať zariadenia rodinného a penziónového typu

3.3 Pre lepšiu dostupnosť integrovať zariadenia občianskej vybavenosti na plochách rodinných domov, obmedzujúcou je ich hygienická prípustnosť

## **IV. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia**

### *4.1 Doprava*

- 4.1.1 Cestná komunikácia III/54518 funkčnej skupiny B (zberná komunikácia), funkčnej triedy B3, MZ 8,0/50, dobudovať na parametre III. triedy, v obci úprava na kategóriu miestnej komunikácie
- 4.1.2 Miestne obslužné a účelové komunikácie upraviť na požadované šírkové parametre v súlade s ST 736110.
- 4.1.3 Dobudovať komunikáciu pre peších súbežne pozdĺž cestnej komunikácie tretej triedy, v celom úseku v minimálnej šírke 2 m.
- 4.1.4 Na autobusových zástavkách vybudovať samostatné zastávkové pruhy
- 4.1.5 Vybudovať a dobudovať parkoviská pred zariadeniami občianskej vybavenosti, sprehľadniť horizontálnym značením parkovacích miest ich vymedzenie, nadbytočné plochy premeniť na verejnú zeleň
  - parkovisko Pri obecnom úrade
  - parkovisko Pri Dome smútku
  - parkovisko pri Škole
  - parkovisko pri Parku
  - parkovisko pred Domom služieb a obchodu.

### *4.2 Vodné hospodárstvo*

- 4.2.1 Rešpektovať ochranné pásma I., II. a III. stupňa existujúcich vodných zdrojov
- 4.2.2 Vybudovať obecný vodovod s úpravovňou vody a vodojemom
- 4.2.3 Vybudovať kanalizáciu a ČOV
- 4.2.4 Vybudovať odvedenie povrchových dažďových vôd z cestných komunikácií
- 4.2.5 Pre potreby úpravy a údržby vodných tokov ponechať pozdĺž oboch brehov voľný nezastavaný pás o šírke min. 5 m (v zmysle §49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách a platnej STN)
- 4.2.6 Regulovať a upraviť vodný tok prechádzajúci obcou od multifunkčného ihriska po most za Obecným parkom

### *4.3 Elektrická energia*

- 4.3.1 Rešpektovať trasu elektrického vedenia VN 22 kV
- 4.3.2 Postupne s realizáciou novej výstavby, resp. technického vybavenia riešiť rozvodnú sieť navýšením kapacity trafostaníc a rozvod NN v zastavanom území viesť zemným káblom
- 4.3.3 Vybudovať verejné osvetlenie na samostatných osvetľovacích stožiaroch
- 4.3.4 Osvetliť významné objekty v obci, osadiť informačné a smerové tabule

### *4.4 Plyn*

- 4.4.1 Rešpektovať trasu plynovodu
- 4.4.2 Zabezpečiť rozšírenie plynovodu v novonavrhovanej zástavbe

### *4.5 Telekomunikácie*

- 4.5.1 Rezervovať priestor pre realizáciu verejnej telekomunikačnej siete uložením do zeme
- 4.5.2 Miestny rozhlas rozviesť s využitím nových osvetľovacích stožiarov

## **V. Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny**

- 5.1 Pre riešené územie obce Nižná Voľa (katastrálne územie) platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- 5.2 Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability
- 5.3 Za ekologicky najhodnotnejšie segmenty z hľadiska krajinnej štruktúry, ktoré majú rozhodujúcu úlohu pri plnení ekostabilizačnej funkcie v riešenom území, pokladať:
  - nelesnú drevinnú vegetáciu miestnych vodných tokov
  - lesy juhozápadnej, severovýchodnej a severojužnej časti
  - trvalo trávnaté porasty
- 5.4 Chrániť územie hodnotné z hľadiska prírodného a krajinotvorného – Potoky Voľa – Černošina a Dolina potoka Rešovka
- 5.5 Zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability
  - 5.5.1 Miestne biocentrá Lazy a Rovienky
    - zachovať charakter územia v relatívne nezmenenom stave, hospodáriť tak, aby nedochádzalo k podstatným zásahom s nezvratnými dôsledkami na existujúci charakter biotopov európskeho významu, v LHP v rámci obnovy lesa uplatňovať autochtónne druhy s vylúčením územia cudzích prvkov, v lesných porastoch hospodáriť podľa pokynov LHP zohľadňujúcich požiadavky ochrany prírody a krajiny.
  - 5.5.2 Miestny biokoridor Černošina
    - zachovať sprievodnú zeleň, potreba realizácie dosadby chýbajúcej a rekonštrukcia narušenej vegetácie
- 5.6 Nenarúšať lokality ďalšieho záujmu ochrany prírody - lesné a travinno-bylinné biotopy európskeho a národného charakteru, realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop, podliehajú z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny – obvodnému úradu životného prostredia podľa §6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- 5.7 Plochami pre náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny sú určené všetky novonavrhované plochy verejnej zelene
- 5.8 Udržiavať kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR - *rímsko-katolícky kostol Narodenia Panny Márie* (č. ÚZPF 224/0). Pri stavebnej činnosti dodržiavať ustanovenia §32 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu
- 5.9 Rešpektovať evidované archeologické lokality
  - 5.9.1 *Historické jadro obce Nižná Voľa*, územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1382), s osobitným dôrazom na plochu zaniknutého dreveného kostola (parc. 258 a 4)
  - 5.9.2 *areál rímsko-katolíckeho kostola Narodenia Panny Márie* – sondážou zachytené kultúrne vrstvy a základové konštrukcie jestvujúceho kostola – 19. storočie.

## **VI. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie**

- 6.1 Problém čistoty vodných tokov riešiť dostavbou kanalizácie
- 6.2 Podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávňovaním ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou,
- 6.3 Neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 6.4 Dosadba chýbajúcej pobrežnej vegetácie, ochranných a líniových porastov
- 6.5 Podľa šírkových pomerov vysadiť pozdĺž komunikácií a miestnych vodných tokov sprievodnú líniovú zeleň
- 6.6 Jestvujúce aj novonavrhované plochy verejnej zelene v intraviláne obce využiť pre realizáciu náhradnej výsadby za asanovanú zeleň
- 6.7 Pri nakladaní s komunálnym odpadom riadiť sa zákonom č. 223/2001 o odpadoch a Programom odpadového hospodárstva obce uplatňovaným vo VZN
- 6.8 Zlikvidovať všetky divoké skládky, na postihnutých miestach vykonať rekultiváciu
- 6.9 Výrobný a iný odpad riešiť v súlade s technologickým postupom danej prevádzky vo vlastnej réžii podnikateľského subjektu

## **VII. Vymedzenie zastavaného územia obce**

- 7.1. Súčasná hranica zastavaného územia je ohraničená – výkres č. 2 a 3
  - na severe Základnou školou a existujúcou zástavbou
  - na východe záhradami
  - na západe záhradami, cintorínom a Domom Smútku
  - na juhu potokom Černošina a záhradami
- 7.2. Nová hranica zastavaného územia zahŕňa nové plochy vyčlenené pre rozvoj
  - na severe o jeden existujúci a 5 novonavrhovaných domov a multifunkčné ihrisko
  - na juhu časť navrhovanej IBV Nad Olejára, Obecný park, hospodársky dvor s navrhovaným ubytovacím zariadením

## **VIII. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území**

- hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti
  - 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedycestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie (ochranné pásma ciest vyplývajú zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách – cestného zákona a vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča, táto vzdialenosť je pri napätí
  - od 1 do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
  2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
  3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
    - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla, táto vzdialenosť je
    - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia
    - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice  
(ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 656/2004 Z.z.)
  - ochranné pásmo telekomunikačného vedenia je široké 1,5 m od osi jeho trasy a prebieha po celej dĺžke jeho trasy, hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie  
(ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 610/2003 Z.z.)
  - ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranicu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia, vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je
    - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
    - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
    - 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm
    - 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm
    - 1 m pre plynovod, ktorý rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
    - 8 m pre technologické objekty
  - bezpečnostným pásmom sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo pôdorys, vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je
    - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
    - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350 mm
    - 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 350 mm
    - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
    - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm

- 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm
  - 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
- (ochranné a bezpečnostné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 656/2004 Z.z.)
- pásma ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany
    - 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
    - 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm
- (ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 442/2002 Z.z.)
- ochranné pásmo I. a II. stupňa vodných zdrojov a vodárenských tokov sú určené podľa miestnych podmienok, a sú do dokumentácie ÚPN obce zakreslené individuálne
  - územná rezerva vodných tokov v šírke 10 m pri vodohospodársky významnom vodnom toku a 5 m pri drobných vodných tokoch od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze (podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z.z.)
  - ochranné pásmo pohrebiska je 50 m, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať alebo umiestňovať budovy (podľa zákona NR SR č. 470/2005 Z.z.)

Všetky ochranné pásma a chránené územia sú zakreslené do dokumentácie územného plánu obce – výkres č.3 (urbanistický návrh zastavaného územia).

#### **IX. Vymedzenie častí obce na spracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov**

- 9.1. Z dôvodu stanovenia presnejších regulatívov zástavby je nutné
- 9.1.1. riešiť územným plánom zóny (ÚPN-Z)
    - Centrálna zóna obce
  - 9.1.2. riešiť urbanistickou štúdiou (UrŠ)
    - Novonavrhované Lyžiarske stredisko
    - Novonavrhovaná IBV Nad Olejára

#### **X. Zoznam verejnoprospešných stavieb a plôch pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny**

Podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3b zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a územnoplánovacej dokumentácii (stavebný zákon), sa územným plánom obce Nižná Voľa určujú ako verejnoprospešné tieto menovite uvedené novonavrhované stavby:

- O Základná a vyššia občianska vybavenosť sociálneho charakteru
    - O1 Rekonštrukcia kultúrno – správnej budovy
    - O2 Rekonštrukcia a prestavba požiarnej zbrojnice
    - O3 Rekonštrukcia a dostavba základnej školy
  
  - S Stavby verejnej športovej a športovo-rekreačnej vybavenosti
    - S1 Multifunkčné ihrisko
  
  - V Vybraná verejná zeleň, rekreačná a ochranná zeleň a prvky územných systémov ekologickej stability
    - V1 Zriadenie Obecného parku – detské ihrisko
    - V2 Sprievodná, ochranná a izolačná zeleň (výkres č. 2)
- Okrem toho sú do verejnoprospešných stavieb zaradené všetky navrhované prvky územného systému ekologickej stability – biocentrá, biokoridory, interakčné prvky (výkres c. 6)
- D Stavby pre dopravu a dopravné zariadenia verejnoprospešného charakteru
    - D1 Zriadenie nových a doplnenie existujúcich prístupových a obslužných komunikácií
    - D2 Zriadenie verejných parkovísk pre osobné automobily
      - Pri dome smútku
      - Pri dome služieb a obchodu
    - D3 Výstavba peších komunikácií (výkres č.4)
    - D4 Cyklotrasa (výkres č. 2)
  
  - T Zariadenia technickej infraštruktúry
    - T1 Výstavba vrtu a úpravovne vody
    - T2 Výstavba vodojemu
    - T3 Výstavba čističky odpadových vôd - ČOV
    - T4 Úprava vodného toku

Okrem toho sú do verejnoprospešných stavieb zaradené všetky navrhované líniové vedenia verejnej technickej vybavenosti (vodovod, kanalizácia, elektrorozvody, plynorozvody, telekomunikačné trasy), vrátane k nim príslušných trasových zariadení tak, ako sú uvedené vo výkresoch 2, 4 a 5.